

УДК 316.614

**АНАЛІЗ ІМІДЖУ КАНДИДАТІВ
У ПРЕЗИДЕНТИ США ДОНАЛЬДА ТРАМПА
ТА ХІЛЛАРІ КЛІНТОН ПІД ЧАС ВИБОРЧОЇ
КАМПАНІЇ 2016 РОКУ**

**IMAGES OF CANDIDATES – DONALD TRUMP
AND HILLARY CLINTON DURING THE
PRESIDENTIAL ELECTIONS CAMPAIGN
2016 IN USA**

Бебик В. М.,

доктор політичних наук, професор,
Всесукаїнська асоціація політичних наук,
голова правління (Київ, Україна),
e-mail: v.bebik.cathedra@ukr.net

Покровська К. І.,

магістр міжнародної інформації,
аспірантка, Університет «Україна» (Київ,
Україна), e-mail: kate.pokrovskaya@gmail.com

Bebik V. M.,

*Doctor of Political Sciences, Professor,
All-Ukrainian Association of Political Sciences,
Chairman of the Board (Kyiv, Ukraine),
e-mail: v.bebik.cathedra@ukr.net*

Pokrovskaya K. I.,

*Master of International Information, postgraduate
student, University «Ukraine» (Kyiv, Ukraine),
e-mail: kate.pokrovskaya@gmail.com*

Вибори в кожній країні – це завжди ризик зміни влади, що дорівнює змінам в політиці, а саме – зміні в пріоритетах та акцентах в політиці, які робить попередня влада. У 2016 році пройшли вибори Президента США, в результаті яких президентом став дуже харизматичний бізнесмен та ішоумен Дональд Трамп.

Після цього вже протягом трьох років ведеться активна дискусія про нечесність та фальсифікацію виборів 2016 року. Останні опитування, опубліковані агентством *Associated Press*, показують, що переважна частина жителів США нездоволені діяльністю свого президента Дональда Трампа. Але, згідно з опитуванням, проведеним Квінніпекским університетом, 59% американців проти імпічменту президента США Дональда Трампа [1].

Політичний імідж політиків об'єднує в собі особисті якості, так звану харизму та вміння приймати політичні рішення. Трамп фігура одіозна, і тому шлях його в політиці дуже яскравий та помітний.

Ключові слова: імідж, вибори президента США 2016, Дональд Трамп, Хілларі Кліnton, політика, вибори.

Elections in each country are always a risk of changes in politics, namely, the changes in the priorities and accents in politics, which did the previous government. So in 2016, Donald Trump – very charismatic businessman and showman vote in presidential elections. During last three years, there are a lot of information about falsification at the 2016 elections. Recent polls published by Associated Press shows that most US residents are dissatisfied with the work of their president, Donald Trump. But according to a survey conducted by Quinniplex University, 59% of Americans are against the impeachment of US President Donald Trump.

The political image of politicians combines the affection of quality, the charisma and the ability to make political decisions. Trump's figure is odious, and so his way in politics is very bright and noticeable.

Keywords: image, US presidential election 2016, Donald Trump, Hillary Clinton, politics, elections.

Оцінювати імідж лідерів президентських перегонів 2016 року у США з точки зору сучасних політичних і соціально–комунікаційних технологій, насправді, не так вже й складно. Зрозуміло, що з Дональдом Трампом і Хілларі Кліnton працювали топові спеціалісти: іміджмейкери, політтехнологи, стилісти.

Проте, особливості роботи вказаних фахівців потрібно розглядати в цілісному контексті створення та модернізації іміджу політика, який формується в рамках певних історичних, соціально–політичних та соціально–психологічних умов.

Лідери перегонів Дональд Трамп і Хілларі Кліnton – публічні представники американської політичної еліти, які є вихідцями з однієї епохи. Вони обидва народилися в 1947 році, їх юність припала на 1970-ті роки. Ці роки є синонімом культурної революції, появою стилю хіпі та звільненням від застарілої моралі [2].

Цілком логічно зробити висновок, що основи індивідуального стилю вказаних політиків були закладені ще в молодості, а тенденції того часу не могли не закарбувалися в зовнішності, звичках, психологічних рисах характеру.

Хілларі Кліnton вже давно в політиці, була першою леді в США, а у 2016 році спробувала позмагатися за найвищий пост в країні. Дехто з експертів вважає, що її могла надихнути на здіслення цього кроку ще одна перша леді.

Відомо, що в американській історії помітною була постать Едіт Боллінг Гальт Вільсон – другої дружини Президента США Вудро Вільсона, яка була першою леді США з 1915 по 1921 рік. Вона навіть отримала прізвисько «секретний президент», оскільки в 1919 році, після інсульту чоловіка, деякий час фактично керувала країною. Дехто з істориків, до речі, називає її «першою жінкою–президентом США» [3].

Втім, розглянемо іміджеву команду Хілларі Кліnton, яка допомагала їй на виборах 2016 року. В команду стилістів Хілларі увійшла Христина Шейк, яка консультувала, і достатньо успішно, Мішель Обаму [4]. А ми знаємо, що Мішель Обама – теж перша леді США – зробила багато для просування американських сучасних дизайнерів. (Тут, до речі, ми можемо згадати і дружину Президента України Марину Порошенко, яка на свята завжди теж намагається бути вдягнена в сукні вітчизняних дизайнерів).

Скористатися допомогою стилістів для Кліnton стало правильним рішенням, оскільки солідну порцію критики на адресу свого гардероба під час кампанії 2008 року вона отримала сповна. На думку модних критиків, Хілларі Кліnton за допомогою команди стилістів зробила все, щоб виглядати більш солідно.

Зачіска і колір волосся були ідеальними та підходили її загальному стилю, що не видавали її вік (68 років). Загальний вигляд стриманий, інтелігентний, але в той же час достатньо яскравий. Правильний вибір каблука – це акуратний каблук 3–4 см, максимально зручний для виступів. Високий каблук, на думку експертів, є недоречним, позаяк іміджевим завданням в таких випадках є не підкреслення жіночості та спокуса виборців довжиною ніг.

На виборчій кампанії 2016 року Хілларі віддала перевагу брючним костюмам. Треба віддати їй належне – добір правильної довжини

піджаків відповідав потребам дня. Бо знаючі люди стверджують, що неправильно підібраний костюм може зіграти злий жарт із загальним виглядом жінки.

Брючні костюми, в яких кандидат у президенти США Хілларі Кліnton з'явилася на перших і других теледебатах, створив американський дизайнер Ральф Лоурен, як вказувала тоді впливова газета «The New York Times». Дизайнер Ральф Лоурен, свідчили експерти, був вдалим вибором для пані Кліnton, і естетичним, і стратегічним [7].

У першому випадку – це був червоний брючний комплект з кардіганом, а в другому – темно-синій двобортний жакет з білими лацканами. А під час своєї промови на з'їзді Демократичної партії вона з'явилася в білому брючному костюмі, який був оцінений, як символічний натяк у бік ранніх Suffragettes (суфражисток) [5], що носили біле, символізуючи чистоту.

Нагадаємо, що суфражистки – це учасниці руху за надання жінкам виборчих прав, які американські жінки отримали лише в 1920 році. Також суфражистки виступали проти дискримінації жінок в цілому в політичному та економічному житті [6].

Ральф Лорен – американський модельєр, дизайнер і підприємець, кавалер ордена Почесного легіону. У 2007 році Американська рада модельєрів нагородила Ральфа Лорена премією «Легенда американської моди». На даний момент він є єдиним хто отримав цю премію. Дизайнер Ральф Лорен створює форму для американських олімпійців з 2008 року (контракт з ним закінчиться тільки в 2020 році) [8].

Втім, не всі були в захопленні від цього вибору. «Якщо політик носить одяг дорогих марок, то громадськість з'єсть його живцем», – зазначив стиліст Корі Роше в інтерв'ю журналу «Business of Fashion» [9].

Х. Кліnton, безумовно, дісталася за те, що під час праймериз в Нью-Йорку вона з'явилася на публіці в піджаку Giorgio Armani вартістю \$ 12 485. «New York Post» тоді написала, що Хілларі продемонструвала відірваність від життя звичайної американської жінки [10].

Були й інші, не менш дешеві речі, на Хілларі – костюми від Nina McLemore, за даними «Politico», обходилися їй мінімум в 1400 доларів, пальто від Andrew Gn коштувало не менше 3000 доларів. У газеті «The New York Post» підрахували, в яку суму обходиться Демократичної партії гардероб її кандидата. «Їй довелося витратити на перегляд свого гардероба шестизначну суму», – розповіла виданню консультант з підбору одягу для політиків Патсі Кінерос [11].

В будь-якому випадку ми можемо засвідчити, що в телевізійну еру правильно обраний стиль і добре пошитий костюм має таке ж важливе значення, як і правильні передвиборні обіцянки.

Містер «Золотий начіс» – Дональд Трам – шоумен–політик, який колись в юності мріяв стати актором. Пройшло багато років, він став мільярдером і шоуменом. Нарешті, в 2016 році на головній сцені Америки, перед всім світом він складає свій випускний іспит.

Його улюблений образ «краватка», це – темний костюм (чорний або відтінки синього), сорочка ідеально білого кольору з запонками (символ високого статусу), і, звісно ж, краватки.

У Дональда Трампа улюблені краватки – однотонні або яскраві (сині, червоні), або в смужку. Костюми – правильного покрою і фактури, вони приховують недоліки фігури вже не дуже молодого політичного актора. Потрібно похвалити його за манжети, які виступають з–під рукава піджака на правильні 2 см і запонки, які виглядають органічно і ненав'язливо.

Д. Трамп явно любить краватки і уміло їх носить. На вказаній виборчій кампанії основний його вибір припав на однотонні краватки відтінків синього і червоного. Для психологів такий вибір краваток говорить позитивно про Д. Трампа, за що треба віддати належне його стилістам.

Він любить дорогі дизайнери костюми. Серед них: Brioni, Armani, Hugo Boss. Одна з його найулюбленіших марок – європейська марка Brioni – вважається однією з найпрестижніших у світі, вартість костюма становить близько \$ 7000. Втім, більшість торгових марок одягу, які вибирає Д. Трамп, не дуже відповідають слогану його передвиборної кампанії «Зробимо Америку знову великої» / «Make America Great Again» [10].

Політична філософія Д. Трампа в одязі (якщо можна так сказати) полягає в тезі: «Одягатися треба не у відповідності з тим, ким ви є зараз, а відповідно до того, ким ви хочете бути».

Проте, у Д. Трампа є й народний «план Б» – імідж «в кепці і без краватки» зі слоганом «Make America Great Again». Магнат витратив на виготовлення фірмових кепок з цим політичним слоганом – 420 тис. доларів [12].

Образ в кепці більш розслаблений, доповнений костюмом і сорочкою, але вже без краватки або навпаки образ без краватки доповнений кепкою.

Окрема тема – волосся. Як говорить сам Д. Трамп: «Зовнішній вигляд дуже важливий. А мій імідж – це мое волосся. Я думаю, що у мене найвідоміше волосся в Америці!» [13].

Відомий начіс – є об'єктом нескінченних жартів. Під час виборчої кампанії було багато пародій відомих американських акторів:

- пародія Брюса Вілліса [14] на шоу «The Tonight Show», що розкриває секрет його ідеально укладеного волосся;

- Джонні Депп висміяв ексцентричного бізнесмена–політика в комедійній короткометражці «Мистецтво укладати угоди» [15];

- Меріл Стріп [16; 17] чимало потішила нью-йоркську публіку з'явившись в образі Дональда Трампа на щорічній виставі Публічного театру «Шекспір в парку»;

- пародія відомого голлівудського актора Алека Болдуїна [18] в ефірі шоу «Saturday Night Live» на NBC стала хітом, менш ніж за дві доби відео встигли подивитися 1,8 мільйона людей.

Популярне і впливове видання «The New York Times» назвало зачіску Трампа «складною спорудою, яку краще віддати на суд архітектурним

критикам». А газета «Die Welt» в статті «Що не так із зачіскою Трампа?» писала, що теорії навколо волосяної аномалії на голові Трампа ростуть в США як гриби після дощу.

Журналісти інтернет-видання «Gawker» провели ціле розслідування. Мовляв, ще в 2007 році йому наростили волосся за 60 тисяч доларів в клініці Ivari International. Втім, доказів, що мільярдерові дійсно нарощували волосся таким дорогим методом, немає [19].

Якщо уважно вивчити фото молодого Д. Трампа і стиль 70-х років минулого століття (період його молодості), стануть зрозумілими витоки такої дивного для багатьох людей зачіски, хоча, напевно, це – лише така оригінальна укладка волосся і більш нічого [20].

Втім, це «більш нічого» у виконанні Д. Трампа стає елементом іміджової кампанії. Виступаючи в 2015 році в штаті Південна Кароліна, він заявив своїм виборцям: «Я не ношу перуку, це мое справжнє волосся, клянусь вам!». Одна дама піднялась тоді на сцену, потрясла мільярдера за волосся і підтвердила, що воно натуральне!

Отже, таємницю Д. Трампа розкрито: «Я розчісую волосся у напрямку до чола, а потім назад, ось і все. Я так зачісуюся вже багато років. Завжди саме так». – Чи не тема у політичних баталіях?..

Д. Трамп, виявляється, міє волосся «Head and Shoulders», не сушить феном, дозволяє самим висохнути. Як він стверджує, це займає годину. Потім Трамп сам щедро поливає їх лаком, щоб надати розпізнаваної форми [21].

У вересні 2016 року Д. Трамп дозволив ведучому шоу «The Tonight Show» Джиммі Феллон зіпсувати його зачіску. Це було – сміливо [22].

Отже, Д. Трамп любить все красиве і дорогое. Не соромиться вартості своїх костюмів. А зачіска Д. Трампа була однією з елементів політичної технології його кампанії – якщо щось пішло не так, ми завжди можемо поговорити про волосся...

Підсумовуючи, варто відзначити зростаючу маніпулятивність виборів в сучасних умовах, коли політична дискусія про стратегію розвитку країни частково, а часом і суттєво, підміняється боротьбою стилістів, перукарів і модельєрів.

Втім, враховуючи ірраціональні компоненти політичної психології масової свідомості та політичного вибору, ці аспекти варто досліджувати і брати до уваги при побудові виборчої стратегії та її реалізації у політичній практиці.

Список використаних джерел

1. «Більшість американців виступають проти імпічменту Трампа». [online] Доступно: <https://www.unian.ua/world/10471155-bilshist-amerikanciv-vystupayut-proti-impeachmentu-trampa.html>
2. Jean Louis David «Мужчины: ваша модная прическа в стиле 70-х». [online] Доступно: https://www.jeanlouisdavid.ru/статья/мужчины-ваша-модная-прическа-в-стиле-70_a5685/1
3. «Біографія Едіт Вільсон». [online] Доступно: http://www.peoples.ru/family/wife/edit_wilson/
4. «Что не так с нарядами Хиллари Клинтон». [online] Доступно: https://www.gazeta.ru/lifestyle/style/2016/08/a_9780497.shtml
5. «Hillary Clinton Chooses Ralph Lauren Once More for the Third Presidential Debate». [online] Доступно: <http://www.vogue.com/13494624/hillary-clinton-ralph-lauren-third-debate/>
6. «Движені суфражисток (Suffragist Movement)». [online] Доступно: <https://propagandahistory.ru/313/Dvizhenie-sufraghistok/>
7. «Is Ralph Lauren Going to Be Hillary Clinton's Dresser in Chief?» [online] Доступно: http://www.nytimes.com/2016/10/11/fashion/hillary-clinton-ralph-lauren.html?_r=1
8. «Rio 2016: как дизайнеры одевают олимпийцев (Rio 2016: how designers dress Olympians)». [online] Доступно: <http://style.rbc.ru/look/style/57a49f599a79476978a0c3d5>
9. «Styling Politicians in the Age of Image Wars». [online] Доступно: <https://www.businessoffashion.com/articles/intelligence/styling-politicians-donald-trump-theresa-may-hillary-clinton>
10. «Борьба образов: Клинтон против Трампа». [online] Доступно: <http://www.bbc.com/russian/features-36924054>
11. «The surprising strategy behind Hillary Clinton's designer wardrobe». [online] Доступно: <http://nypost.com/2016/06/05/hillarys-extravagant-campaign-wardrobe-costs-at-least-200k/>
12. «Дональд Трамп потратил на фирменные кепки более \$400 тыс.» [online] Доступно: <http://newsrbk.ru/news/3507091-donald-tramp-potratil-na-firmennye-kepki-bolee-400-tys.html>
13. «Журналисты боятся над тайной прически кандидата в президенты США Дональда Трампа». [online] Доступно: <https://kp.ua/politics/546277-ny-v-chub-nohoi>
14. «Bruce Willis Unveils His Perfectly Coiffed Donald Trump Hair on 'The Tonight Show' [Video]». [online] Доступно: <http://www.thewrap.com/bruce-willis-donald-trump-jimmy-fallon-tonight-show-nbc-hair-rock-the-kasbah/>
15. «Джонні Депп сыграл Дональда Трампа в комедийной короткометражке [Video]». [online] Доступно: <https://tass.ru/kultura/2657111>
16. «Euronews [Video]». [online] Доступно: <https://www.youtube.com/watch?v=58jtgjwEvg>
17. «Мерил Стрип спародировала Дональда Трампа [Video]». [online] Доступно: http://www.bbc.com/russian/society/2016/06/160608_meryl_streep_trump_appearance
18. «Пародия Алекса Болдуина на Трампа стала хитом». [online] Доступно: <http://korrespondent.net/showbiz/3752882-parodya-aleka-bolduyna-na-trampa-stala-khytom>
19. «Что не так с прической Трампа?». [online] Доступно: <http://inopressa.ru/article/10Jun2016/welt/trump.html>
20. «Как Дональд Трамп делает свою прическу?». [online] Доступно: <https://thequestion.ru/questions/85297/kak-donald-tramp-delat-svoyu-pricheskuy>
21. «Жгучая тайна прически Трампа». [online] Доступно: <http://www.nnov.kp.ru/daily/26559.7/3575042/>
22. ««The Tonight Show» Джимма Феллона [Video]». [online] Доступно: <http://edition.cnn.com/videos/politics/2016/09/16/donald-trump-jimmy-fallon-mess-up-hair-ekr-org-vstop.cnn>

References

1. «'Bil'shist' amerikanciv vystupajut' proty impichmentu Trampa (Most Americans oppose Trump's impeachment)». [online] Доступно: <https://www.unian.ua/world/10471155-bilshist-amerikanciv-vystupayut-proti-impichmentu-trampa.html>
2. Jean Louis David «Muzhchiny: vasha modnaja pricheska v stile 70-h» («Men: your fashionable hairstyle in the style of the 70's»). [online] Доступно: https://www.jeanlouisdavid.ru/statja/muzhchiny-vasha-modnaja-pricheska-v-stile-70_a5685/1
3. «Biografija Jedit Vil'son (Edith Wilson Biography)». [online] Доступно: http://www.peoples.ru/family/wife/edit_wilson/
4. «Что не так с нарядами Hillari Clinton (What's wrong with Hillary Clinton outfits)». [online] Доступно: https://www.gazeta.ru/lifestyle/style/2016/08/a_9780497.shtml
5. «Hillary Clinton Chooses Ralph Lauren Once More for the Third Presidential Debate». [online] Доступно: <http://www.vogue.com/13494624/hillary-clinton-ralph-lauren-third-debate/>
6. «Dvizhenie sufraghistok (Suffragist Movement)». [online] Доступно: <https://propagandahistory.ru/313/Dvizhenie-sufraghistok/>
7. «Is Ralph Lauren Going to Be Hillary Clinton's Dresser in Chief?» [online] Доступно: http://www.nytimes.com/2016/10/11/fashion/hillary-clinton-ralph-lauren.html?_r=1
8. «Rio 2016: kak dizajnery odevajut olimpijcev (Rio 2016: how designers dress Olympians)». [online] Доступно: <http://style.rbc.ru/look/style/57a49f599a79476978a0c3d5>
9. «Styling Politicians in the Age of Image Wars». [online] Доступно: <https://www.businessoffashion.com/articles/intelligence/styling-politicians-donald-trump-theresa-may-hillary-clinton>

10. ‘Bor’ba obrazov: Klinton protiv Trampa (Challenging Images: Clinton vs. Trump)’. [online] Dostupno: <http://www.bbc.com/russian/features-36924054>
11. ‘The surprising strategy behind Hillary Clinton’s designer wardrobe’. [online] Dostupno: <http://hypost.com/2016/06/05/hillarys-extravagant-campaign-wardrobe-costs-at-least-200k/>
12. ‘Donal’d Tramp potratil na firmennye kepki bolee \$400 tys. (Donald Trump spent on corporate caps more than \$ 400 thousand)’ [online] Dostupno: <http://newsrbk.ru/news/3507091-donald-tramp-potratil-na-firmennye-kepki-bolee-400-tyis.html>
13. ‘Zhurnalisty b’jutsja nad tajnoj pricheski kandidata v prezidenty SShA Donal’d Trampa (Journalists are fighting over the secret hairstyle candidate for US President Donald Trump)’. [online] Dostupno: <https://kp.ua/politics/546277-ny-v-chub-nohoi>
14. ‘Bruce Willis Unveils His Perfectly Coiffed Donald Trump Hair on ‘The Tonight Show’ [Video]’. [online] Dostupno: <http://www.thewrap.com/bruce-willis-donald-trump-jimmy-fallon-tonight-show-nbc-hair-rock-the-kasbah/>
15. ‘Dzhonni Depp sygral Donal’d Trampa v komedijnoj korotkometrazhke [Video] (Johnny Depp played Donald Trump in the comedy short film [Video])’. [online] Dostupno: <https://tass.ru/kultura/2657111>
16. ‘Euronews [Video]’. [online] Dostupno: <https://www.youtube.com/watch?v=58jtgjwEvg>
17. ‘Meril Strip sparodirovala Donal’d Trampa [Video] (Meryl Streep Parodied Donald Trump [Video])’. [online] Dostupno: http://www.bbc.com/russian/society/2016/06/160608_meryl_streep_trump_appearance
18. ‘Parodiya Aleka Bolduina na Trampa stala hitom (Alec Baldwin’s parody of Trump became a hit)’. [online] Dostupno: <http://korrespondent.net/showbiz/3752882-parodyia-aleka-bolduyna-na-trampa-stala-khytom>
19. ‘Chto ne tak s pricheskoy Trampa? (What is wrong with Trump’s hairstyle?)’ [online] Dostupno: <http://inopressa.ru/article/10Jun2016/welt/trump.html>
20. ‘Kak Donal’d Tramp delaet svoju prichesku? (How is Donald Trump doing his hairstyle?)’ [online] Dostupno: <https://thequestion.ru/questions/85297/kak-donald-tramp-delaet-svoju-prichesku>
21. ‘Zhguchaja tajna pricheski Trampa (Trump’s Burning Secret Hair Style)’. [online] Dostupno: <http://www.nnov.kp.ru/daily/26559.7/3575042/>
22. ‘«The Tonight Show» Dzhimma Fjellona [Video]’. [online] Dostupno: <http://edition.cnn.com/videos/politics/2016/09/16/donald-trump-jimmy-fallon-mess-up-hair-ekr-orig-vstop.cnn>

* * *